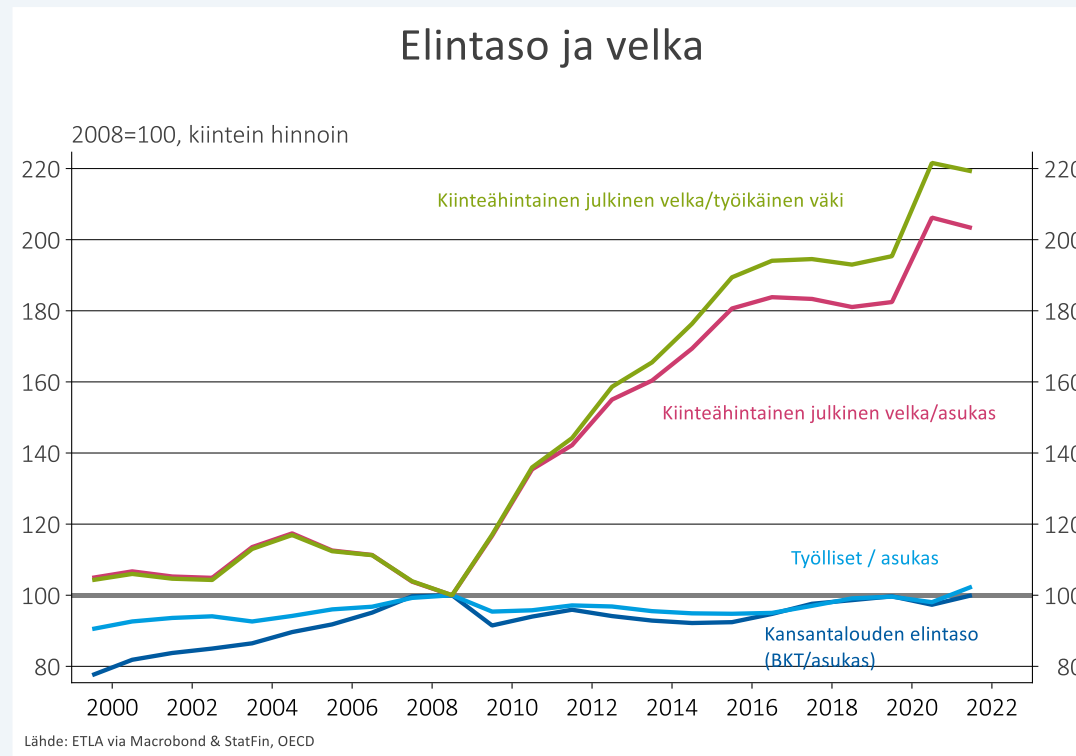
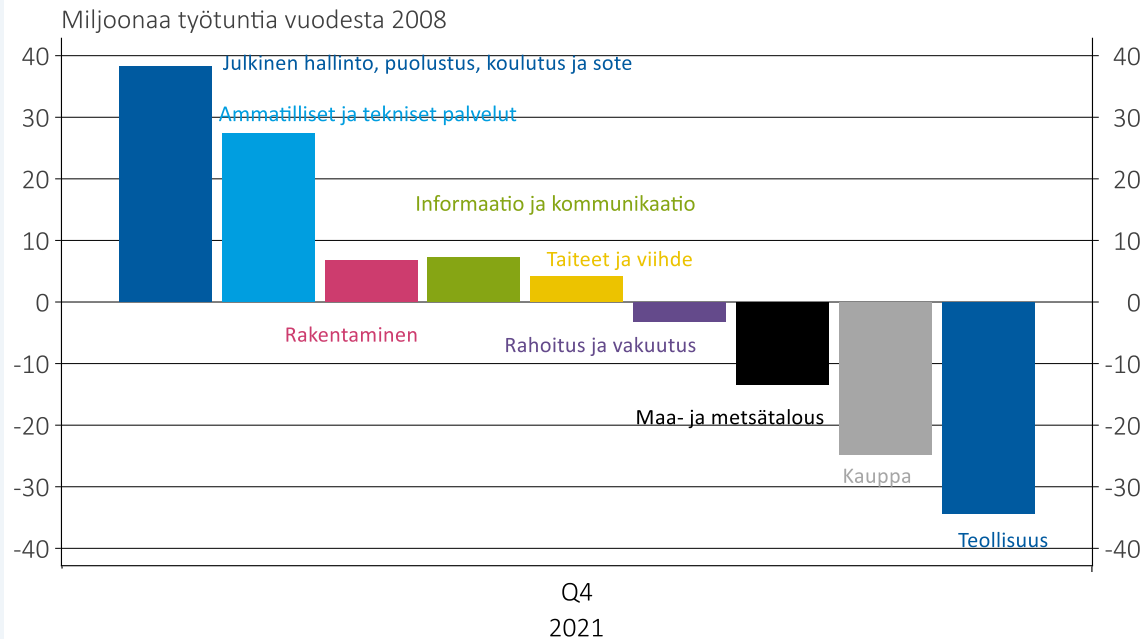

Inflaatiopiikki tuo vain hetken helpotuksen velkasuhteeseen

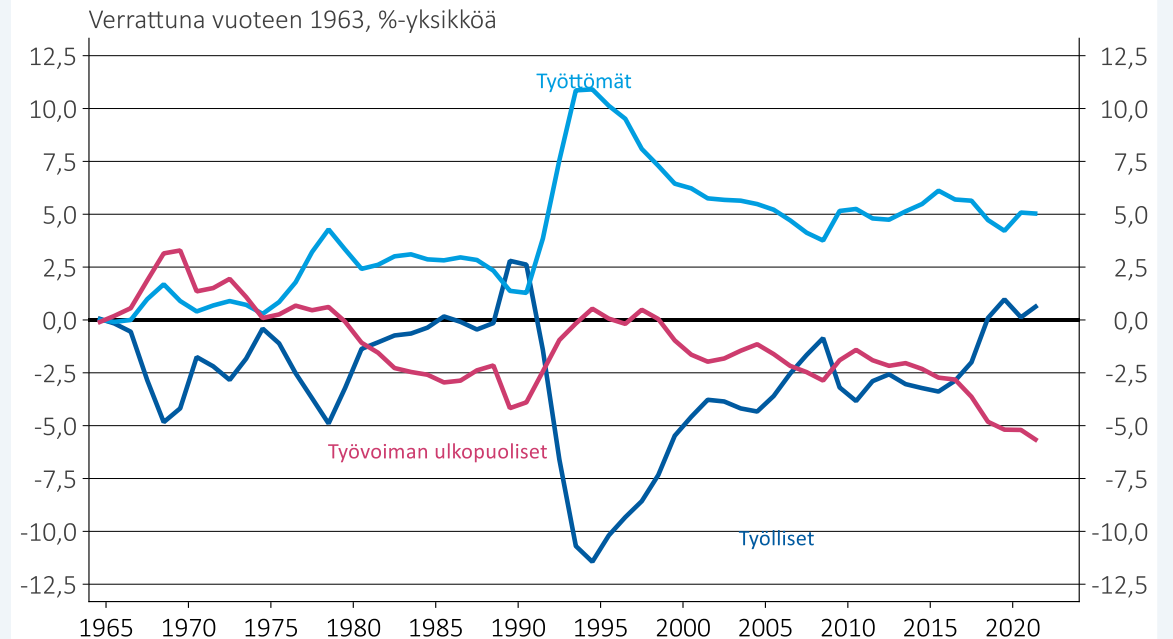
Työmarkkinat ja julkinen talous

Työtunnin toimialoittain

Lähde: ETLA via Macrobond & Eurostat

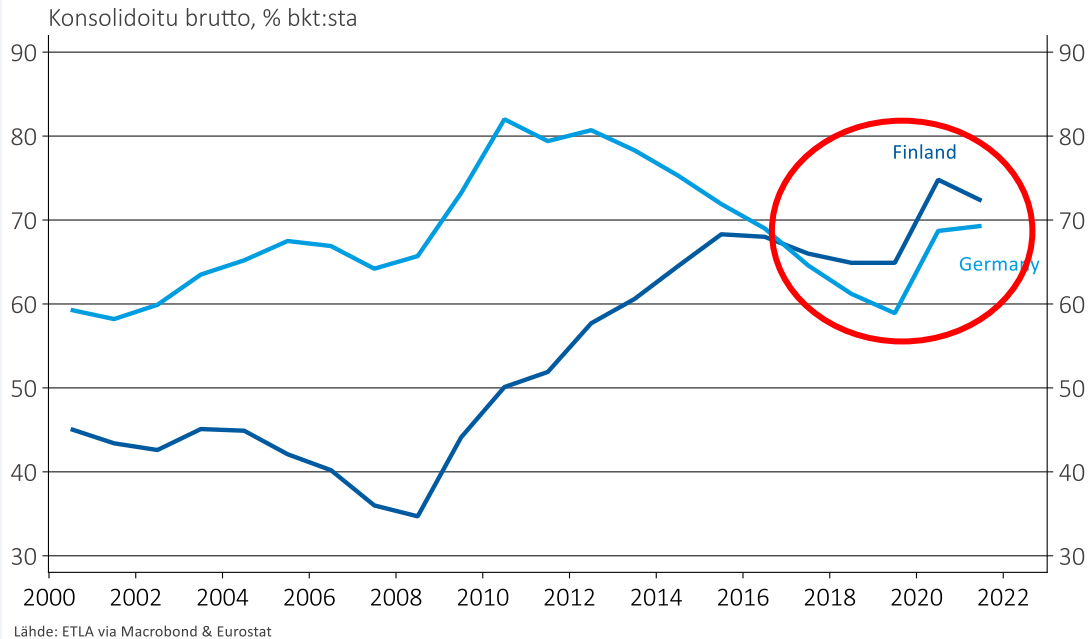
Työmarkkinat suhteessa työikäisiin

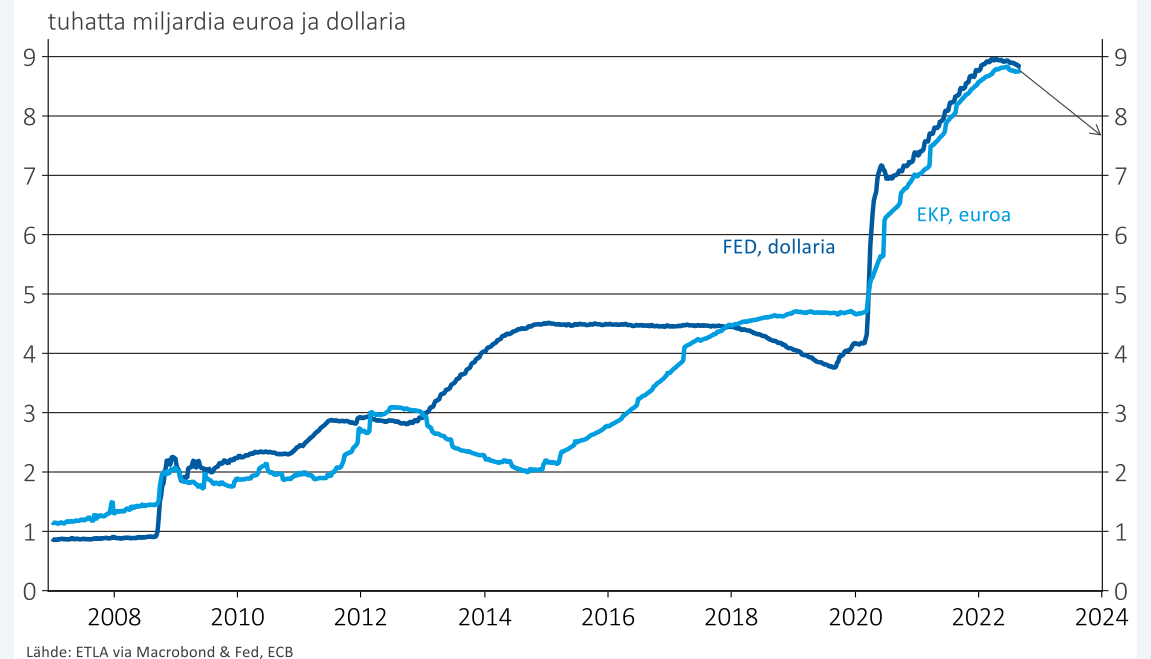
Lähde: ETLA via Macrobond & OECD

Viimeinen puskuri syöty

Julkinen velka

EKP:n ja FEDin tase

Yhteinen visio!

SUHDANNE

Suhdanne Syksy 2022

19.9.2022

Maailmantalouden varjoina Venäjän hyökkäys, kiristytvä rahaspolitiikka ja Kiinan ongelmat

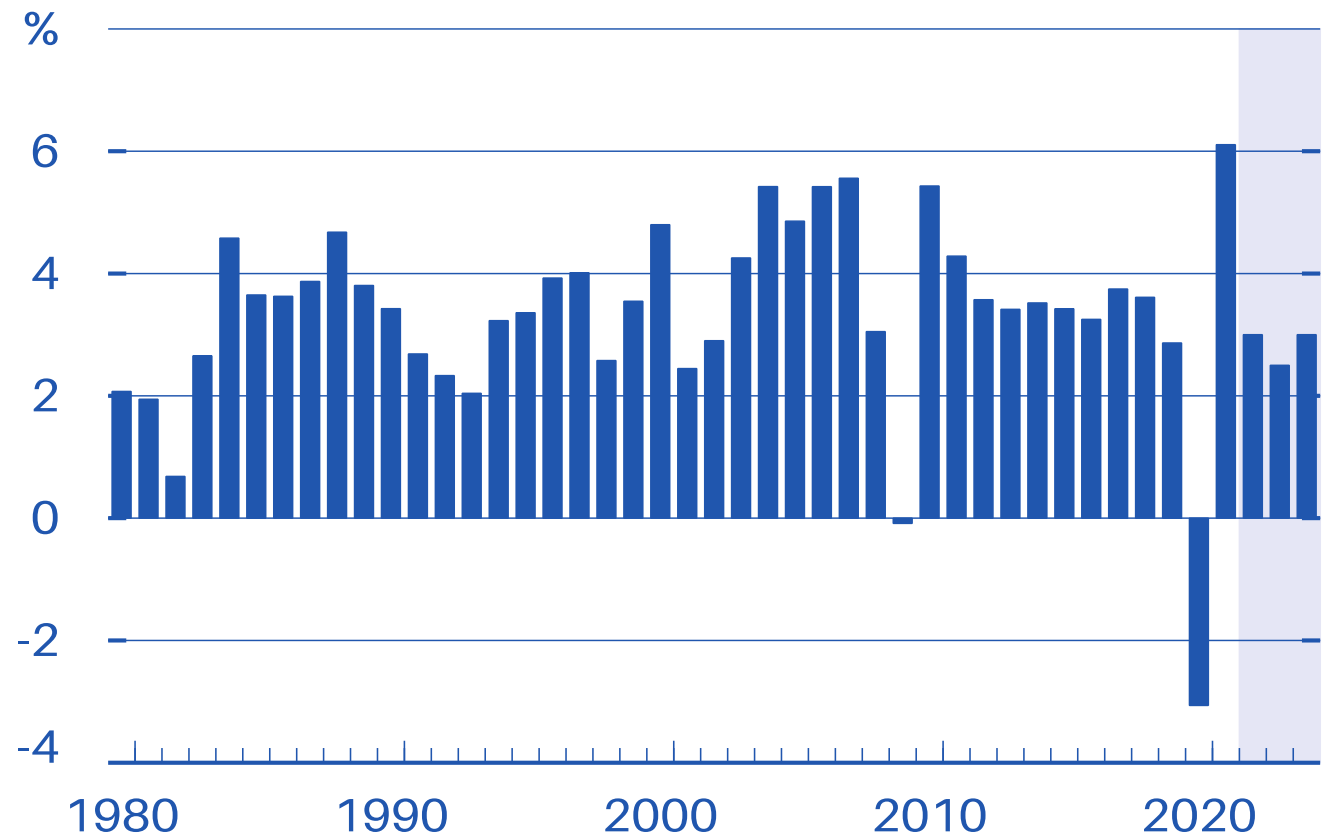
Etlan ennuste:

2022: 3,0 %

2023: 2,5 %

2024: 3,0 %

Maailman bkt:n muutos

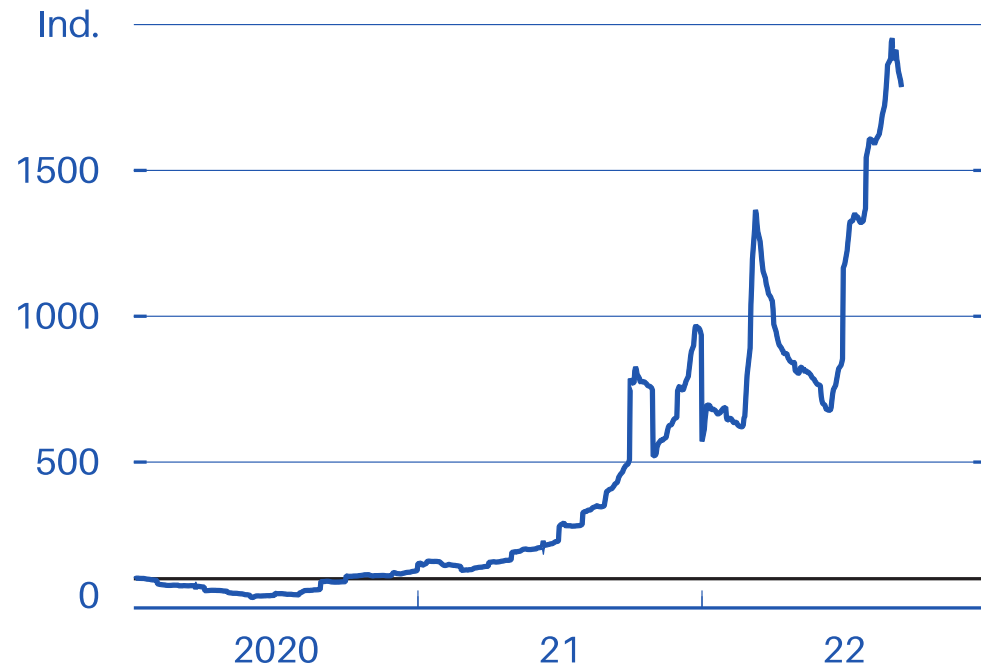

Lähteet: IMF, Etla.

ETLA S22.2/z68

Energiamarkkinat kriisiytyneet Euroopassa

Maakaasun hinta Saksassa,
ind. 2.1.2020=100 (EUR)

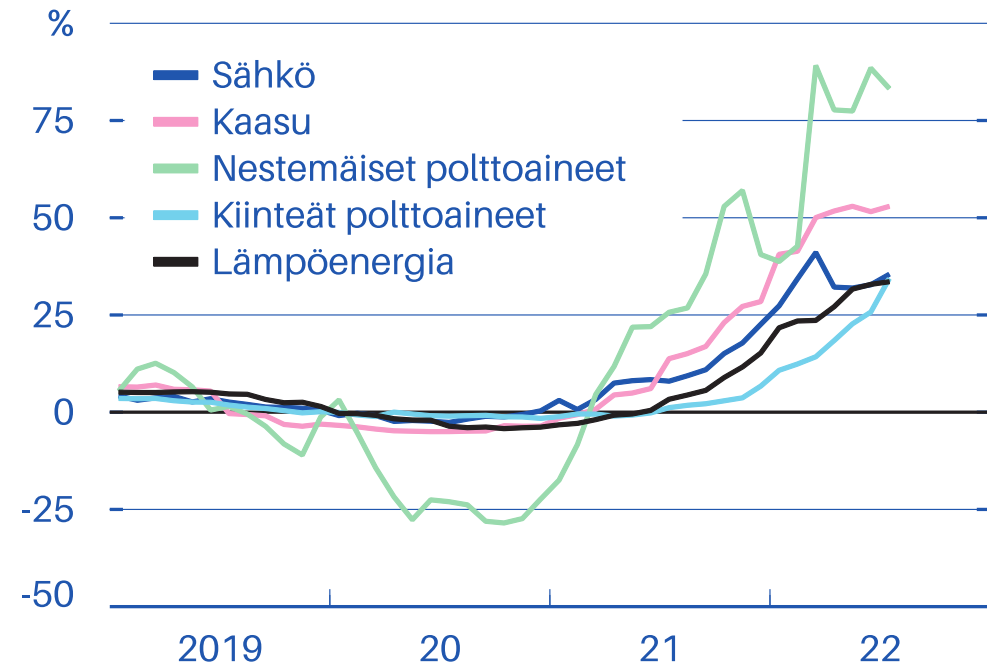

Lähde: Macrobond.

ETLA S22.2/z71

Euroalueen kuluttajahintainflaatio

Asumisen hintaerät

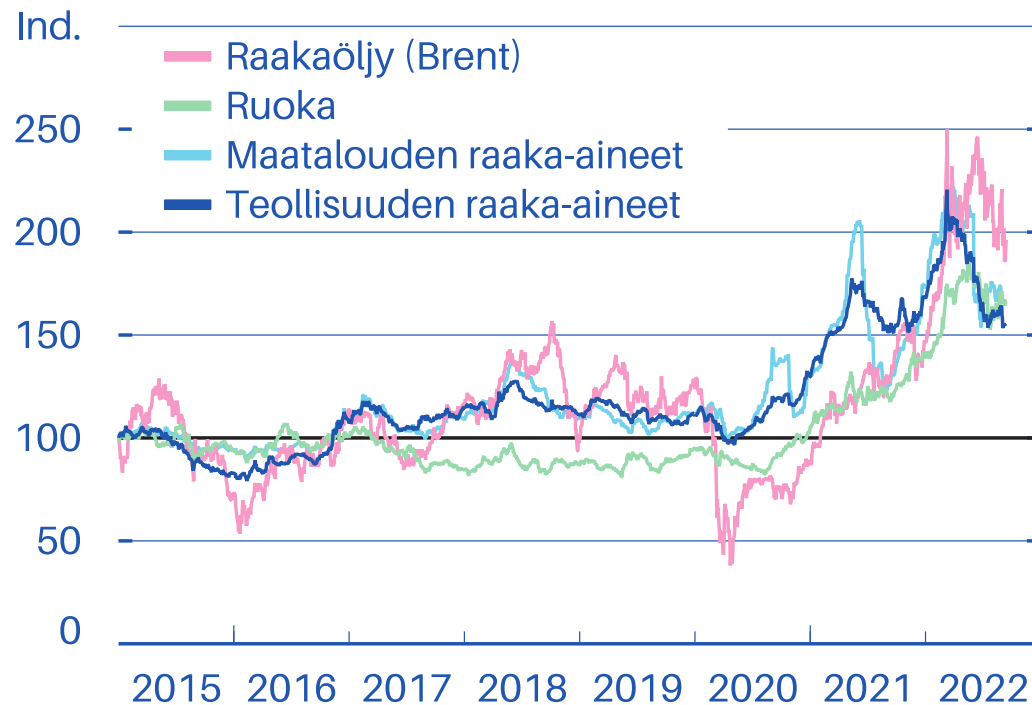

Lähde: Eurostat.

ETLA S22.2/z70

Raaka-aineissa lievää rauhoittumista

Maailmanmarkkinahintoja,
1.1.2015=100, EUR

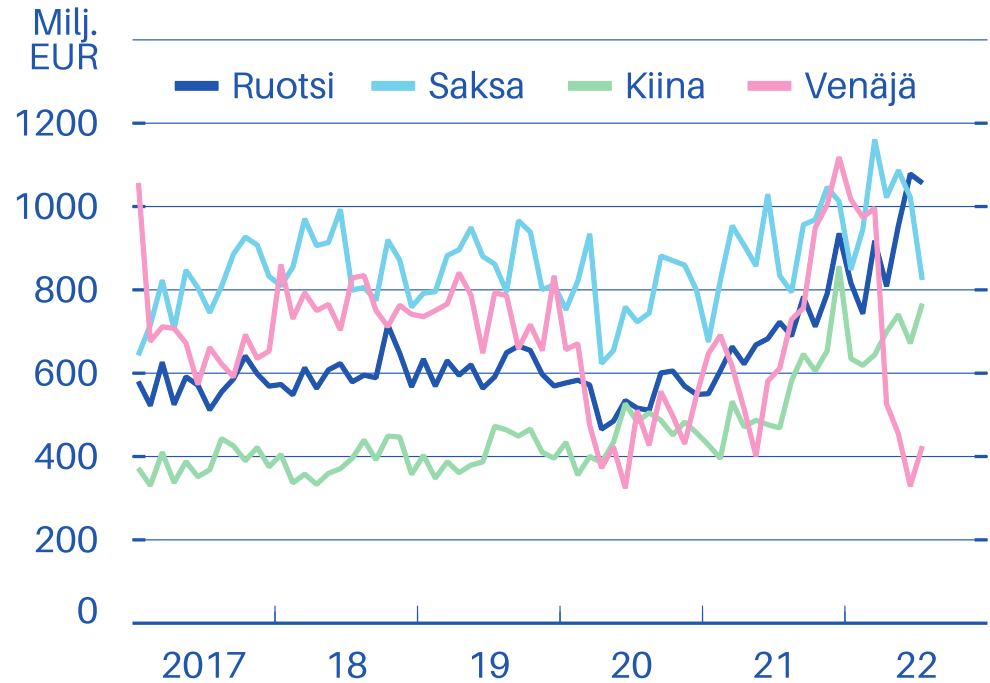

Lähteet: HWWI, Macrobond.

ETLA S22.2/z69

Suomen kauppa Venäjän kanssa romahti

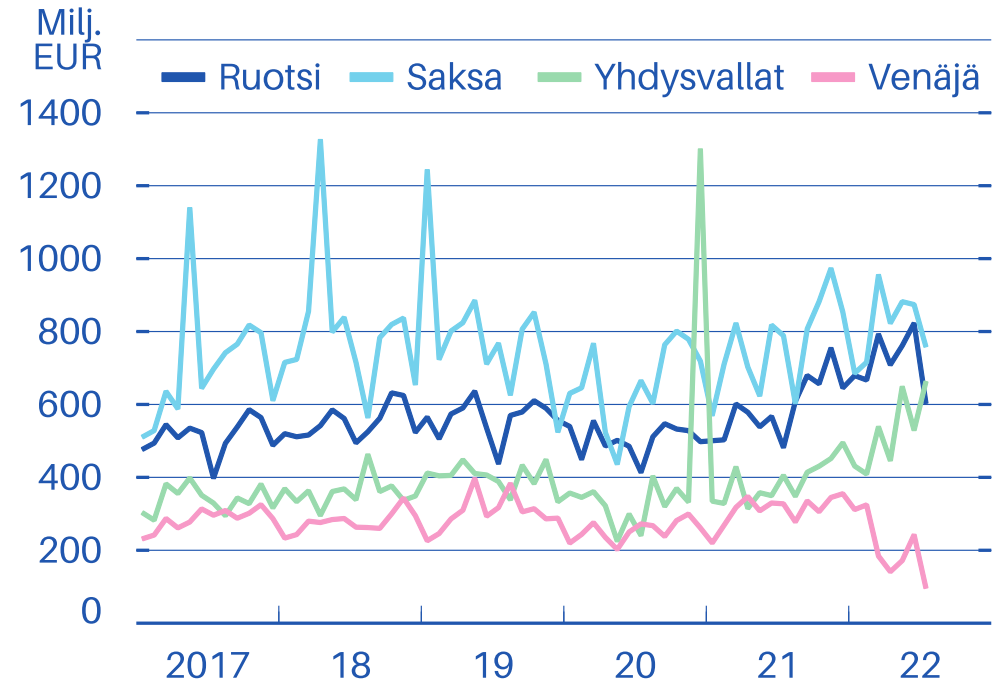
Tuonti kuukausittain
2017-2022/1-7

Lähde: Tulli.

ETLA S22.2/z63

Vienti kuukausittain
2017-2022/1-7

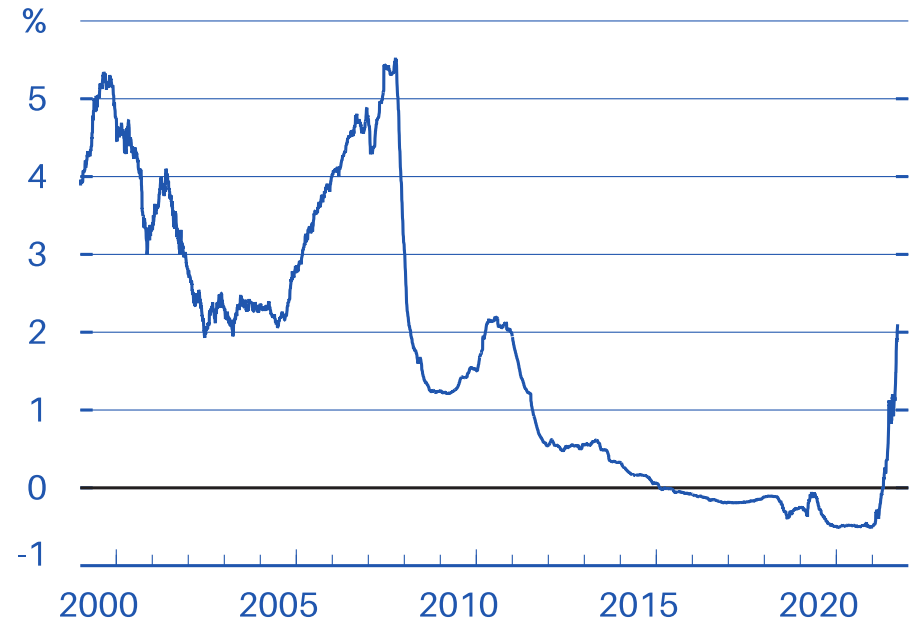

Lähde: Tulli.

ETLA S22.2/z64

Euroalueen rahapolitiikka kiristyy

Euribor 12 kk

Lähteet: EKP, Macrobond, Etlä.

ETLA S22.2/z72

Euroalueen inflaatio

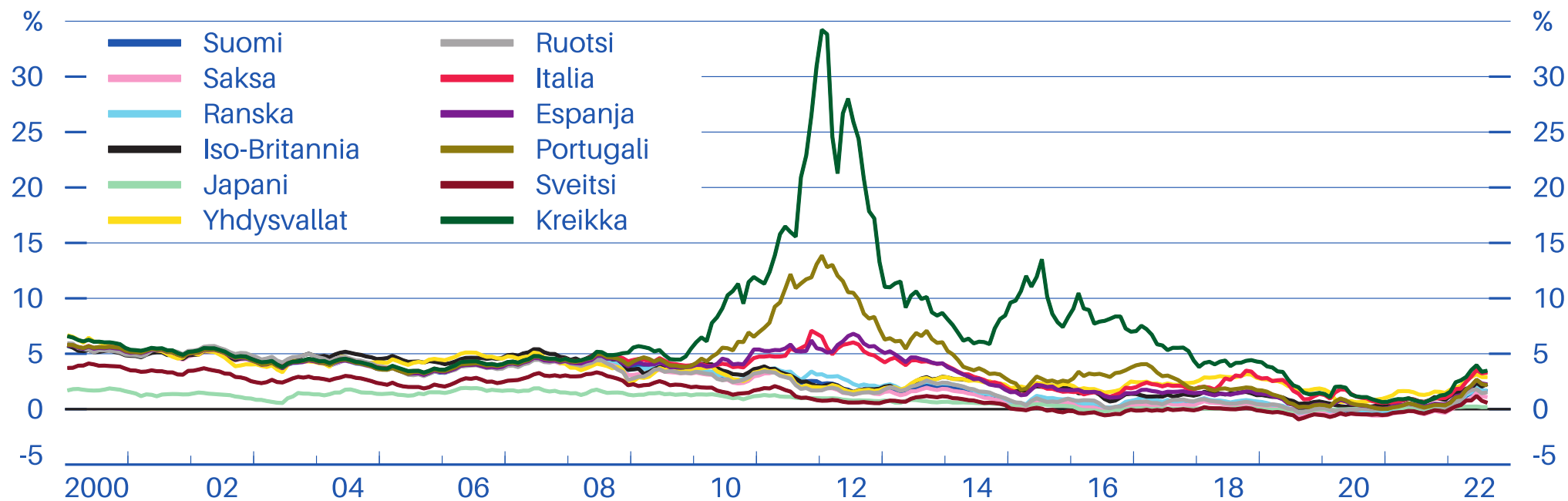
Lähteet: Eurostat, Macrobond, Etlä.

ETLA S22.2/z73

- Inflaatio on laaja-alaistunut, korot voimakkaassa nousussa
- Inflaatio-ennustemme euroalueelle 22: 6,8 %, 23: 3,8 %, 24: 2,0 %

Valtionlainojen korkoerot maltillisia

Valtioiden 10 vuoden joukkolainojen tuotto, %, kuukausikeskiarvot

Lähde: Macrobond.

ETLA S22.2/z74

Suomi ajautuu lievään taantumahan

Loppuvuodesta alkaen Suomi on taantumassa. Suomen talouskasvu jää tänä vuonna 2,0 prosenttiin ja ensi vuonna bkt laskee lievästi, -0.1 prosenttia. Vuonna 2024 kasvua kertyy taas 1,7 prosenttia.

Talouskasvu on ollut 2022 investointi- ja kulutusvetoista sekä varastomuutosten tukemaa. Nettoviennin vaikutus on syvästi negatiivista.

Ensi vuonna

- **vienti tukee kasvua.** Suomen vienti kasvaa 2022 vain 0,8 prosenttia, mutta ensi vuonna jo 4,6 prosenttia.
 - Vienti saa vetoa palveluviennin elpymisestä, kriisit leikkaavat tavaraviennin kasvua.
- **yksityisen kulutuksen kasvu hyytyy.** Kasvu on 2022 2,2 prosenttia, mutta jää nolnaan ensi vuonna.
 - Yksityinen kulutus saa vauhtia 2022 palvelukulutuksen elpymisestä, mutta inflaatio syö ostovoimaa jatkossa.
- **investoinnit kehittyvät heikosti.** Investoinnit kasvavat noin 3,1 prosenttia tänä vuonna ja 0,8 prosenttia vuonna 2023.
 - 2022 kasvua ajavat asuinrakennusinvestoinnit. Vuonna 2023 hiljenee ja kasvua vain julkisissa investoinneissa (mm. puolustus ja turvallisuus).

Inflaatio ja velkaantuminen vaivaavat Suomen taloutta

- **Työmarkkinoiden myönteinen kehitys pysähtyy.** Työttömyysaste on 2022 6,7 prosenttia ja nousee 2023 lievästi, 6,8 prosenttiin. Työllisyysaste nousee ensi vuonna enää hitaasti, 73,8 prosenttiin.
- **Kuluttajahintojen nousu nopeinta vuosikymmeniin.** 2022 inflaatio on 6,8 prosenttia, vuonna 2023 3,8 prosenttia
 - Taustalla energian, muiden raaka-aineiden ja asumisen hintojen nousu, tuotantokapeikkoja sekä maatalouden heikkoja satoja. Ennustaminen vaikeaa
- **Julkistalous velkaantuu.**
 - Alijäämä paranee 2022 1,1 prosenttiin, mutta heikkenee 2023 uudestaan 1,8 prosenttiin.
 - Julkistalouden rakenteellinen tasapaino pysyttelee noin 1 prosentin alijäämäisenä.
 - Julkinen velkasuhde lähtee ennustejaksolla uudelleen kasvuun.

Riskit

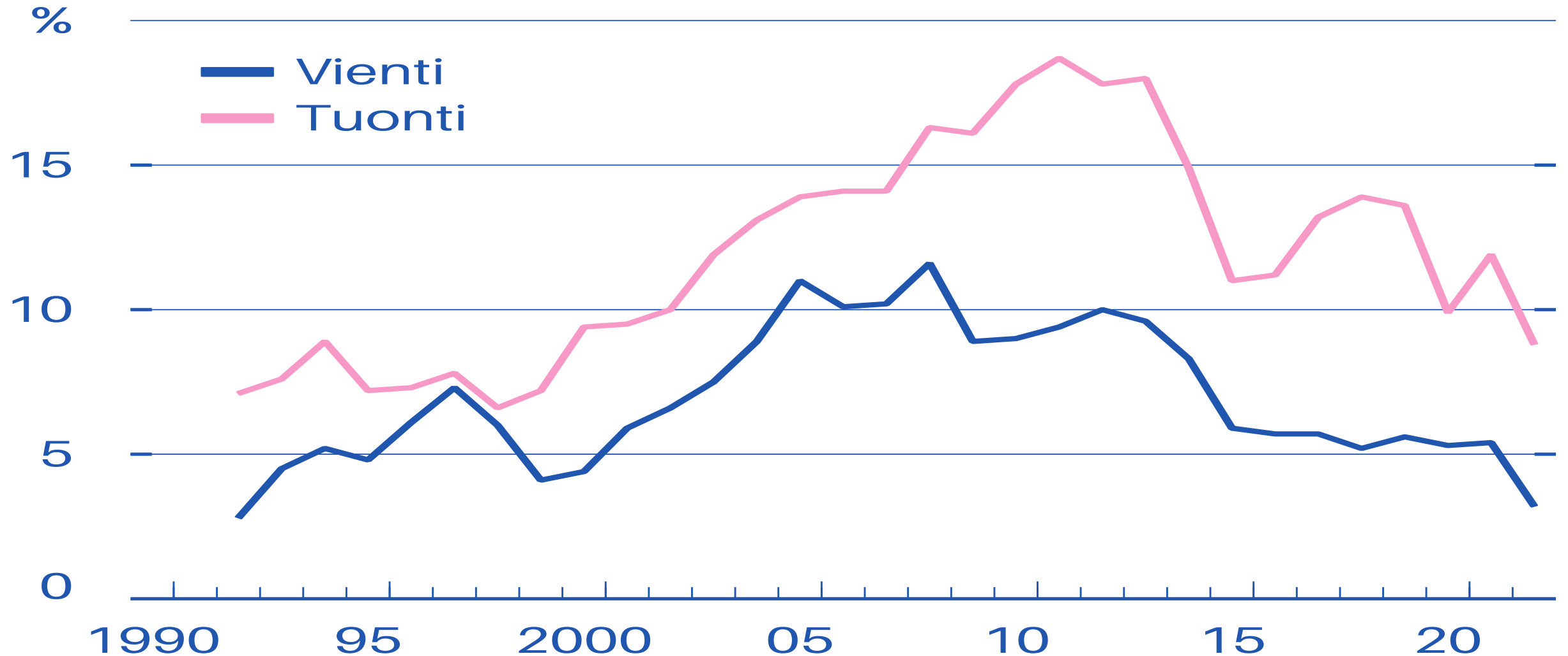
- Vientimarkkinoiden heikompi kehitys
- Turvallisuuspoliittisen tilanteen huononeminen edelleen
- Rahapolitiikan odotuksia nopeampi kiristyminen
- Globaalien tarjontaketjujen jatkuvat kapeikot
- Raaka-aineiden hintojen voimakas kohoaminen
- Mahdolliset uudet koronaviruksen muunnokset

Kansainvälinen kauppa

Tutkija Birgitta Berg-Andersson,
ETLA

Venäjän osuus Suomen tavaraviennistä ja -tuonnista (1992-2022/1-7)

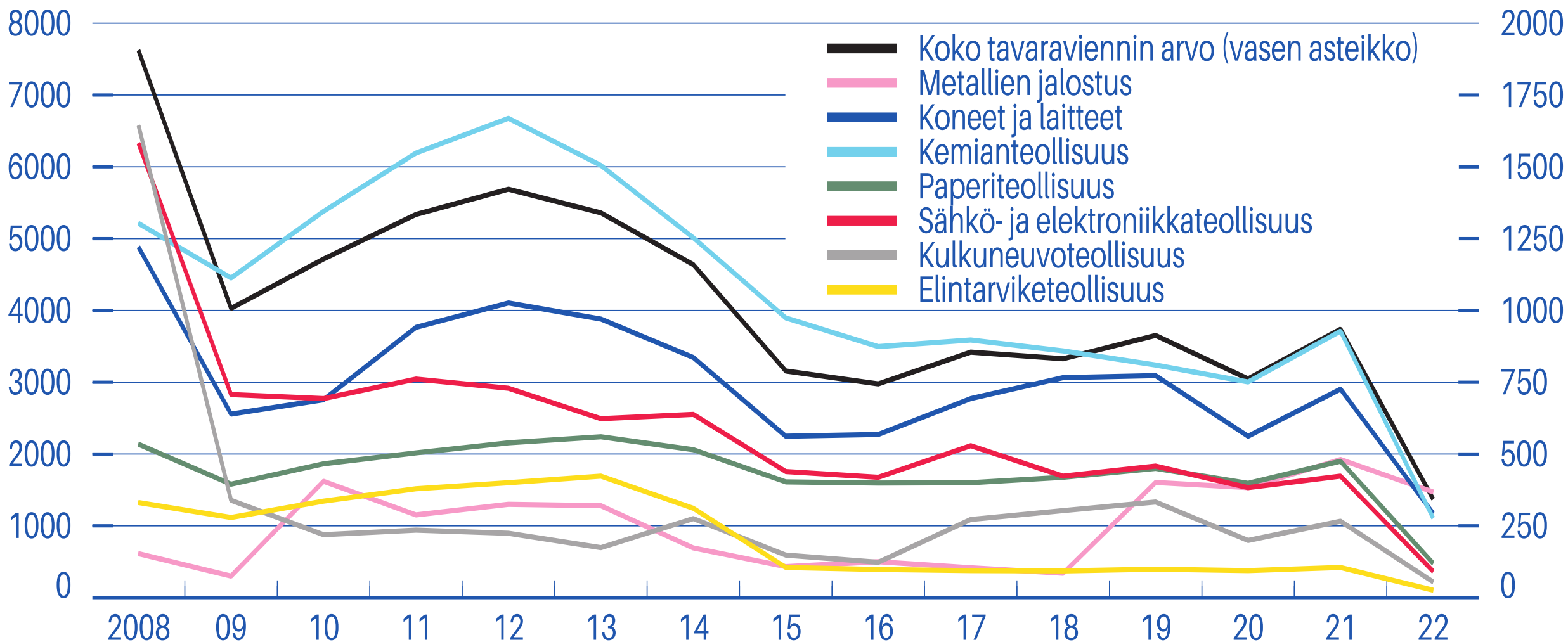

Lähde: Tulli.

ETLA S22.2/z56

Suomen vienti Venäjälle (2008-2022/1-6), milj. euroa, CPA-luokitus

Tavaraviennin arvo 2022/1-7 oli 1,5 mrd. euroa (-31 %)

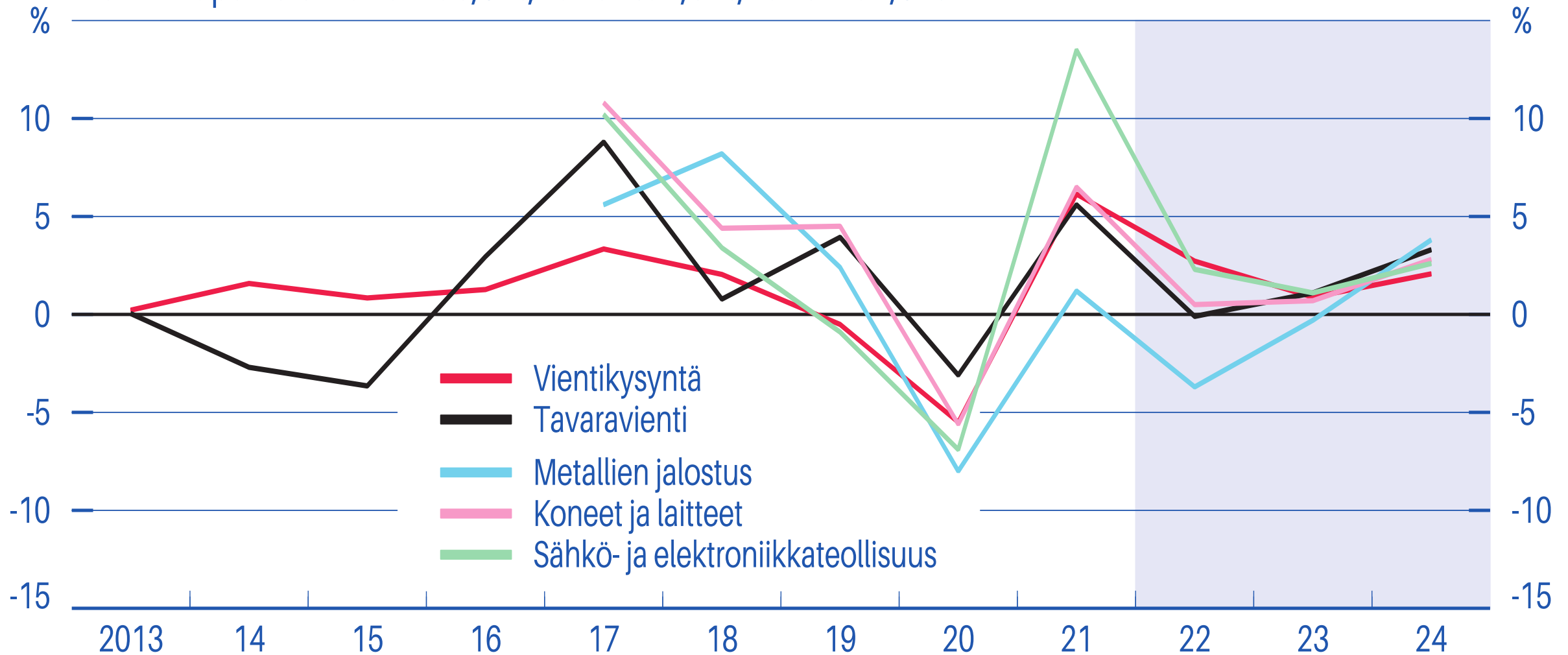
Suomen koko tavaraviennin määrä ja Venäjälle suuntautuvan viennin määrä, kausitasoitettu, milj. euroa

Vientikysyntä ja Suomen tavaravienti

Tavaravienti v. 2022: -0,1 %, v. 2023: 1,1 %; v. 2024: 3,3 %

Vienti ml. palvelut v. 2022: 0,8 %, v. 2023: 4,6 %; v. 2024: 4,8 %

Vientikysyntä ja Suomen tavaravienti

Tavaravienti v. 2022: -0,1 %, v. 2023: 1,1 %; v. 2024: 3,3 %

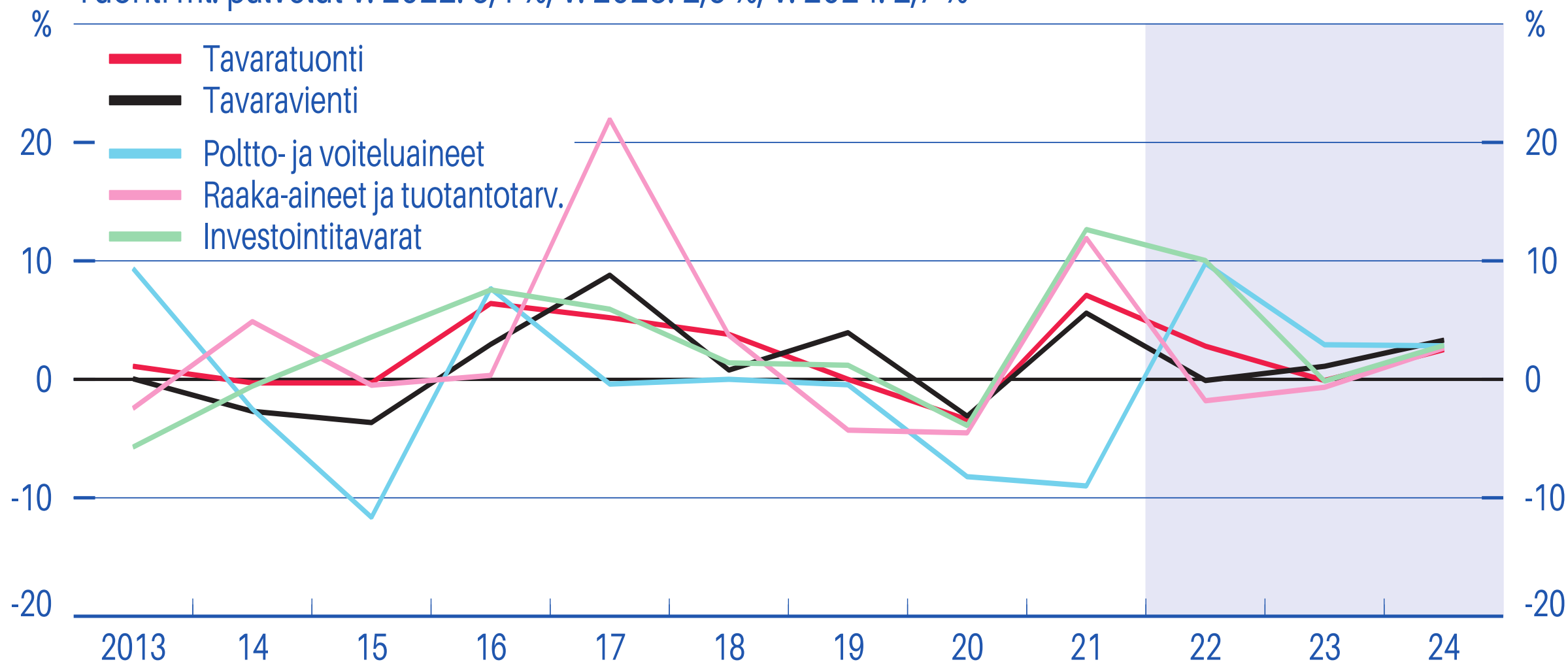
Vienti ml. palvelut v. 2022: 0,8 %, v. 2023: 4,6 %; v. 2024: 4,8 %

Suomen tavaratuonti ja hyödykeryhmät

Tavaratuonti v. 2022: 2,8 %, v. 2023: -0,1 %; v. 2024: 2,5 %

Tuonti ml. palvelut v. 2022: 5,1 %, v. 2023: 2,5 %; v. 2024: 2,7 %

Kotitaloudet ja inflaatio

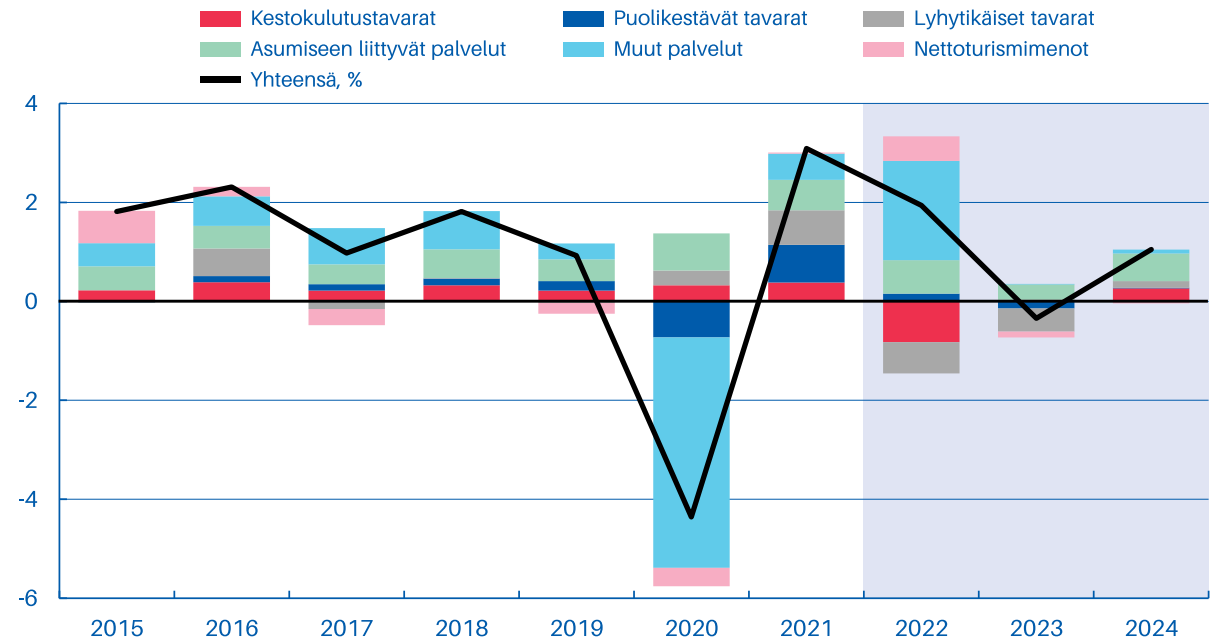
Tutkija Ville Kaitila,
ETLA

SUHDANNE

Yksityinen kulutus

- Yksityisen kulutuksen rakenne on palautunut pandemiasta.
- Nyt inflaatio on uusi häiriö kulutukselle (palvelut vs. tavarat).
- Ostovoima heikkenee (ansiotaso / palkkasumma / muut tulot / säästäminen).
- Suhteellisten hintojen muutos vaikuttaa kulutuskoriin.
- Vuoden 2022 jälkipuoliskolla kulutus supistuu.
- Uuteen kasvuun 2023 jälkipuoliskolla.

Kontribuutio kotitalouksien kulutusmenojen muutokseen, %-yksikköä

Asumiseen liittyvät palvelut tässä:
04.1 Todelliset asumisvuokrat; 04.2 Laskennalliset asumisvuokrat; 04.4.2 Jätteiden keruu; 04.4.4 Muut asumiseen liittyvät palvelut, muualle luokittelemattomat; 05.6.2 Kodin- ja taloudenhoitopalvelut; 12.5.2 Asumiseen liittyvät vakuutukset.

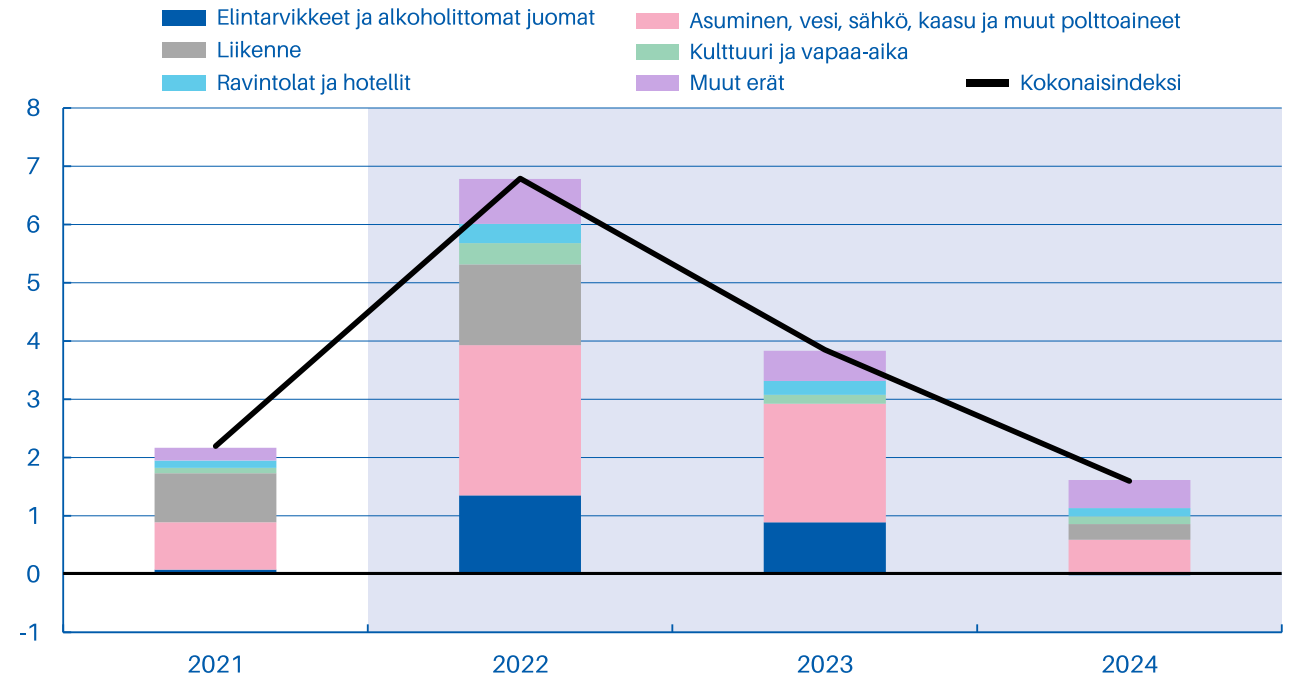
Lähteet: Tilastokeskus, Etlä.

ETLA S22.2/c06

Inflaatio

- Inflaatio nopeinta sitten 1980-luvun.
- Asuminen, liikenne ja elintarvikkeet
- Pohjainflaatio (eli pl. energia ja elintarvikkeet) tänä vuonna noin 4 %.
- Inflaatio hidastuu:
 - Maailmantalous jäähtyy
 - Raaka-ainemarkkinoiden häiriö väistyy
 - Vertailutaso on jo korkea
- Toisaalta mm. korot ja vuokrat nousevat.
- Riskinä palkkapaineiden purkautuminen:
 - Kysyntäinflaatio kiihtyisi
 - Ostovoima heikentyisi
 - Kilpailukyky heikkenisi

Kuluttajahintainflaatio ja sen rakenne, %-yksikköä

Lähteet: Tilastokeskus, Etlä.

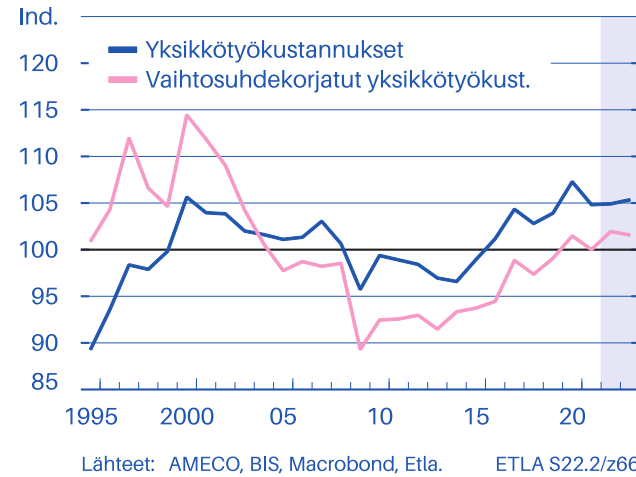
ETLA S22.2/z65

Kilpailukyky

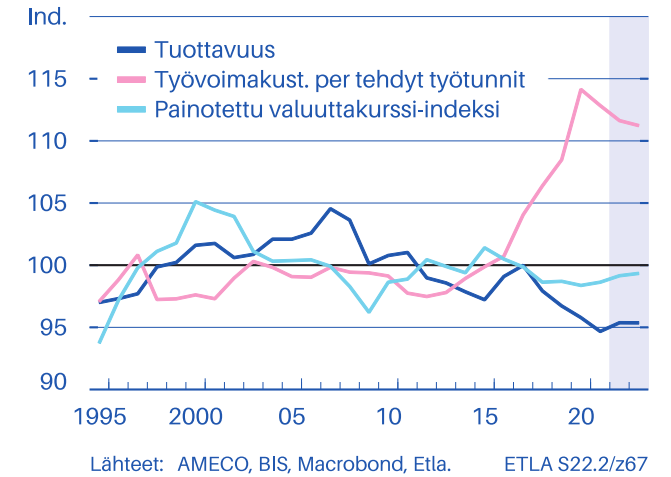
- Kilpailukyky on vakaa tänä vuonna ja paranee hieman ensi vuonna.
- Suhteessa euroalueeseen Suomen kustannuskilpailukyky heikkenee keskimäärin yhden prosentin vuodessa 2022-2023.
- Nimelliset yksikkötyökustannukset kilpailijamaissa vs. Suomessa.
- Nimelliset työvoimakustannukset
Bkt:n määrä

Suomen kilpailukyky, 1995-2019=100

(nousu vahvistaa Suomen kilpailukykyä)

Suomen kustannuskilpailukyvyn hajotelma, 1995-2019=100

Huom. Komission talousennusteet muille maille ja Etlan ennuste Suomelle.
Vaihtosuhte on vienti- ja tuontihintojen suhde.

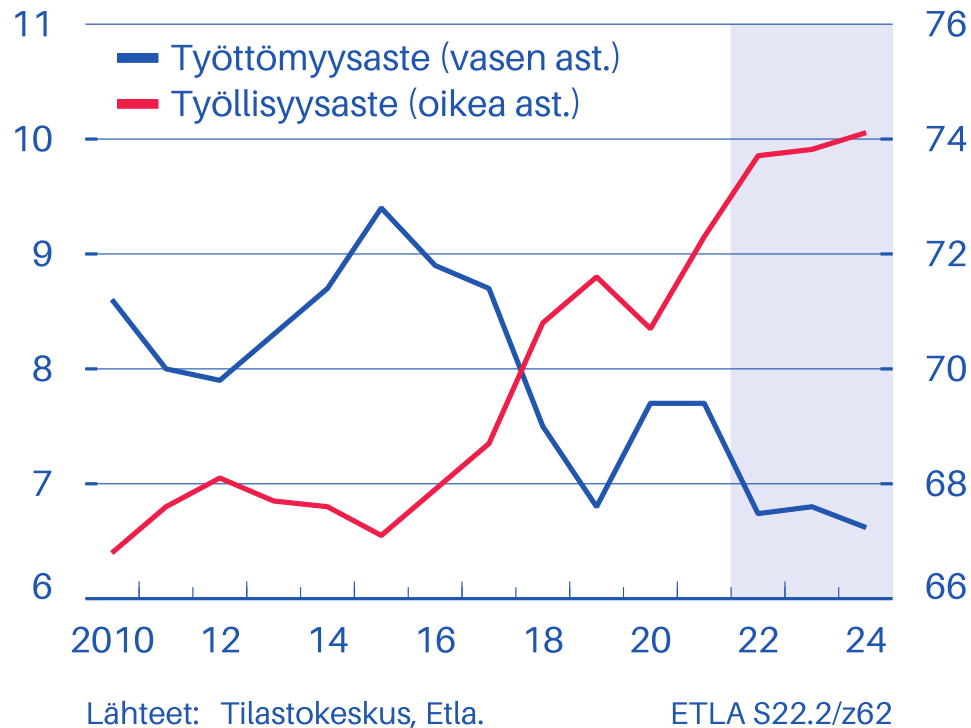

Työllisyys ja julkistalous

Tutkija Päivi Puonti,
ETLA

Työttömyysasteen lasku pysähtyy väliaikaisesti

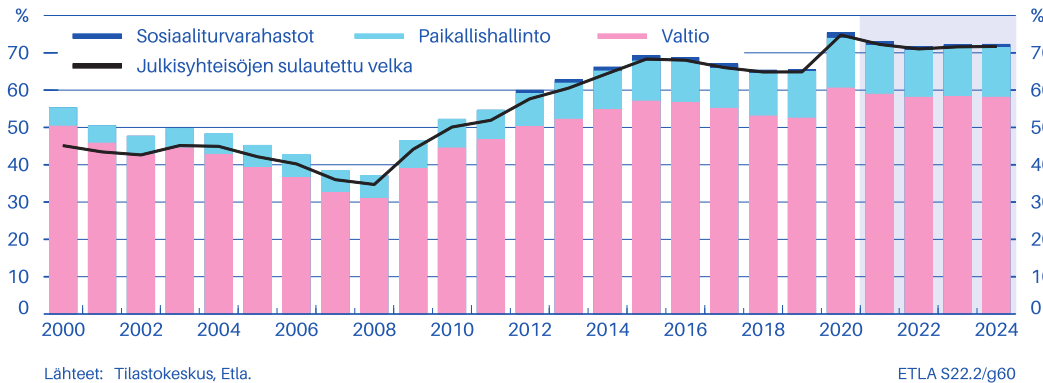
Suomen työttömyysaste ja työllisyysaste

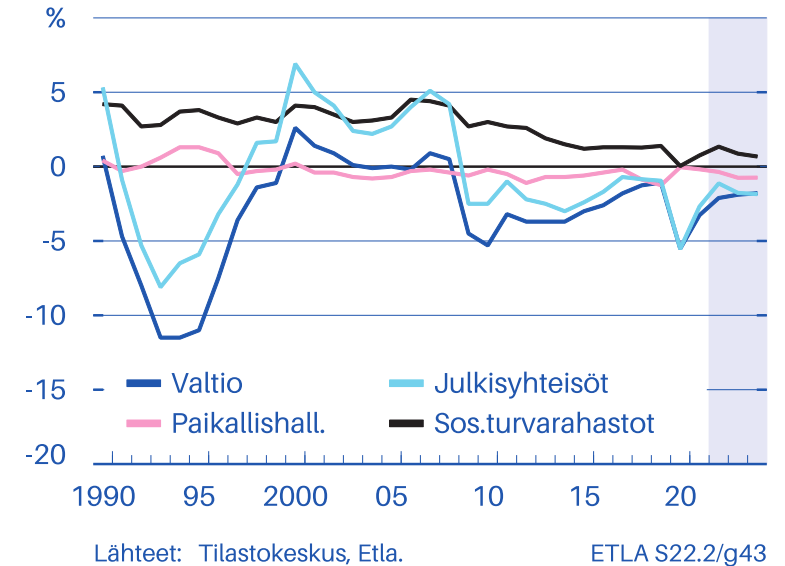
- Työllisyys kasvanut ripeästi talouden noususuhdanteen vetämänä
- Työttömyys laskenut huomattavasti tänä vuonna
- Tehdyn työn määrä kasvaa työllisyyttä hitaammin osa-aikatyön yhä lisääntyessä
- Avoimia työpaikkoja erityisesti palvelu- ja myyntialalla, rakentamisessa hiljenee
- Ensi vuonna työttömyysaste nousee hieman

Poikkeuksellinen talouskasvuun ei riitä julkisten menojen kattamiseen

Julkisyhteisöjen velka suhteessa bkt:hen

Julkisyhteisöjen rahoitusasema suhteessa bkt:hen

- Tilastointimuutoksen jälkeen velkasuhde yhä kauempana 60 % tavoitteesta
- Kiihtynyt inflaatio ja suhdanneluontoinen talouskasvu parantavat velkasuhdetta vielä tänä vuonna
- Nousukauden huipulla verotulot kasvavat huomattavasti – säästöjä ei silti kerry
- Valtio ja paikallishallinto pysyvästi alijäämäisinä, kun talouskasvu hidastuu